

JASMINA VASOVIĆ

PREDSEDNICA VRHOVNOG KASACIONOG SUDA

O nezavisnosti pravosuđa uglavnom pričaju političari

“O nezavisnosti pravosuđa, kao o jednoj veoma popularnoj temi, pričaju uglavnom ljudi koji se bave politikom, bilo da su političari ili ne i možete čuti mnogo različitih tumačenja kako oni vide tu nezavisnost”, kaže u novogodišnjem intervjuu za “Blic” Jasmina Vasović, predsednica Vrhovnog kasacionog suda.

BOJANA BOGOSAV

Vasovićeva je na funkciju stupila 16. aprila ove godine, osam dana nakon što ju je izabrala Narodna skupština. U intervjuu za “Blic” ona se osvrnula na stanje u pravosuđu, presude ovog suda, a komentarisala je i da li postoje pritisci na sudije od strane političara.

Šta vas je dočekalo po stupanju na mesto predsednice Vrhovnog kasacionog suda?

- Dočekao me posao predsednika najvišeg suda u zemlji, predsednika Visokog saveta sudstva i predstavnika sudske vlasti kao jedne od grana vlasti. Velika odgovornost i svakako različito od onoga čime sam se do tada bavila, imajući u vidu da se sada moje odluke često odnose na celokupno pravosuđe. Ipak i dalje nalazim vremena da odem u sudnicu i da većam predmete sa kolegama.

Koji su izazovi sa kojima se susrećete?

- Ne posmatram posao kao izazov, volim da radim, a volim i da učim. Zato bih ja to pre nazvala željama, a želela bih da kao predsednik Vrhovnog kasacionog suda i predsednik Visokog saveta sudstva, svojim zalaganjima i izborima, popravim kvalitet srpskog pravosuđa i kada je reč o znanju i kada je reč o etici.

„ONAJ KO NEMA NAMERU DA SE PRIDRŽAVA SVIH ODREDBI ETIČKOG KODEKSA, NE BI TREBALO DA BUDE SUDIJA. AKO SE PRIDRŽAVATE TIH ODREDBI, ONDA NEĆETE BITI PODLOŽNI UTICAJIMA ILI PRITISCIMA“, KAŽE VASOVIĆEVA

Foto: Srđan Krsinic

Po stupanju na funkciju, veće vašeg suda utvrdilo je da je presuda Darku Šariću nezakonita i vraćena je Apelacionom sudu na ponovno odlučivanje. Brojne kritike su tada upućene na račun vas i vašeg suda. Kako to komentarišete?

- Veće Vrhovnog kasacionog suda, na čijem sam čelu, nije utvrdilo da je presuda nezakonita, već da je u postupku povređen zakon, što je velika

„ŽELELA BIH DA KAO PREDSEDNIK VRHOVNOG KASACIONOG SUDA I PREDSEDNIK VISOKOG SAVETA SUDSTVA, SVOJIM ZALAGANJIMA I IZBORIMA POPRAVIM KVALITET SRPSKOG PRAVOSUĐA I KADA JE REČ O ZNANJU I KADA JE REČ O ETICI“, KAŽE ZA „BLIC“ PREDSEDNICA VRHOVNOG KASACIONOG SUDA

razlika, zbog čega je presuda morala biti ukinuta i predmet vraćen na ponovno odlučivanje. Dalje, da bi smo neku izjavu uopšte mogli nazvati kritikom jedne sudske odluke, to mora da bude izjava zasnovana na zakonu, i argumentovano pravnom mišljenju, isto kao i sama odluka, da bi uopšte bila relevantna i da bih je ja eventualno komentarisala. Te „brojne kritike“, o kojima me pitate, upravo nisu u tom rangju.

Još pre nego što ste stupili na funkciju u javnosti se neprestano provlačilo „da ste na to mesto došli zbog prijateljstva sa predsednikom Srbije Aleksandrom Vučićem“. Kako to komentarišete?

– Tako što uopšte ne komentarišem bilo kakve javne spekulacije o meni. Posebno ne one sa političkom konotacijom ili laičkim pristupom struci kojom se bavim. Ja sam sudija.

Raspisan je referendum povodom menjanja Ustava u oblasti pravosuđa. Kakav je vaš stav kada su u pitanju poslednji predlozi izmena ovog akta i postoji li nešto što bi dodatno trebalo menjati?

– Vrhovni kasacioni sud je nakon detaljne analize usvojio mišljenje o predlogu amandmana na Ustav Republike Srbije i nacrtu Ustavnog zakona, i to na Opštoj sednici održanoj dana 20. i 28. septembra 2021. godine, a 29. septembra sam, kao predsednik suda, izložila mišljenje usvojeno na Opštoj sednici članovima Venecijanske komisije na online sastanku. Mišljenje je objavljeno i na sajtu Vrhovnog kasacionog suda. Svoj lični stav sam iznela na Opštoj sednici, a moj zadatak kao predsednika suda je da zastupam mišljenje usvojeno na Opštoj sednici.

Koliko je pravosuđe u Srbiji nezavisno?

– U nekim ranijim intervjuima sam već napomenula da o nezavisnosti pravosuđa, kao o jednoj veoma popularnoj temi, pričaju uglavnom ljudi koji se bave politikom, bilo da su političari ili ne i možete čuti mnogo različitih tumačenja kako oni vide tu nezavisnost. A kada o tome pitate sudije takođe ćete čuti različite odgovore sve dok ih ne pitate da li su oni lično nezavisni u svom radu, jer onda više nema različitih odgovora, svi će vam reći da jesu.

Postoji li politički pritisak na sudije?

– Možda ću zvučati dosadno, ali ću opet po ko zna koji put da podvučem postojanje Etičkog kodeksa sudija. Onaj ko nema nameru da se pridržava svih odredbi ne bi trebalo ni da bude sudija, a ako se pridržavate odredbi Etičkog kodeksa onda nećete biti podložni bilo kakvim uticajima ili pritiscima. Za to je naravno potrebno i znanje i

lični integritet.

Brojne sudije se žale na preveliki broj predmeta, a samim tim i da pojedina suđenja traju godinama. Kako to rešiti?

– Godinama već postoji problem nejednake opterećenosti sudova u Republici Srbiji. Najopterećenije je pravosuđe u velikim gradovima poput Beograda, i to posebno kada se radi o građanskim sporovima. Stoga je neophodno sistemsko rešenje, a ono se postiže izmenama zakona. Očekujem da budu usvojene izmene Zakona o parničnom postupku, jer bi izmenama odredbi koje regulišu mesnu nadležnost došlo do velikog pomaka u rešavanju problema nejednake opterećenosti sudova što automatski vodi ka efikasnijem i bržem okončanju postupaka, te manjim troškovima za građane.

Suđenja u krivičnim postupcima za najteža dela često traju i po više godina. Neretko i okrivljeni u tom procesu bivaju pušteni iz pritvora, a žrtve strahuju za svoju bezbednost. Koliko sudije poštuju načelo suđenja u razumnom roku, odnosno da li bi ga mogli primenjivati na način da suđenja održavaju svaki dan?

– Prvo da razjasnimo, pritvor je po zakonu najteža mera za obezbeđenje prisustva okrivljenog i za nesmetano vođenje krivičnog postupka, i postoji zakonska obaveza suda da tu najtežu meru zameni blažom čim se za to steknu uslovi. O pritvoru se može govoriti samo u konkretnom slučaju i u zakonskom kontekstu, nikako uopšteno. U krivičnim postupcima se uglavnom poštuje načelo suđenja u razumnom roku, posebno kada je reč o suđenjima za najteža krivična dela.

Novinari su poslednjih godina zatrpali tužbama od strane kriminalaca, moćnika... Neretko zbog citiranja optužnice u svojim tekstovima, ispovedi žrtava... Sudovi tužbe od iste osobe upućene jednom mediju, zbog tekstova koji imaju istu suštinu dodeljuju različitim sudijama, a ispituju samo formalnu ispravnost tužbe, ne i njenu osnovanost. Kako ovaj problem rešiti?

– Ne vidim da postoji uopšte problem. Predmeti se u sudu raspoređuju u skladu sa članom 49 Sudskog poslovnika i to prema astronomskom računanju vremena prijema, metodom slučajnog određivanja sudije, u skladu sa utvrdjenim godišnjim rasporedom poslova. Svaki sudija prvo ispituje procesne strane jedne tužbe, a zatim, ukoliko je ne odbaci zbog procesnih nedostataka, odlučuje i o njenoj osnovanosti.

Želim srećnu i uspešnu Novu 2022. svima vama...